Ársfundur Háskóla Íslands 2023

Háskóli Íslands – opinn og alþjóðlegur

Ársfundur Háskóla Íslands 2023 verður haldinn í Hátíðasal í Aðalbyggingu, föstudaginn 2. júní kl. 13–14.

Ávarp háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra – Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir

Starf og stefna Háskóla Íslands – Jón Atli Benediktsson, rektor

Háskóli Íslands – opinn og alþjóðlegur – Unnur Þorsteinsdóttir, forseti Heilbrigðisvísindasviðs og Silja Bára Ómarsdóttir, prófessor

Frumkvæði og forysta – árleg verðlaun Háskóla Íslands

Fundarstjóri: Guðbjörg Linda Rafnsdóttir, aðstoðarrektor vísinda.

Öll velkomin meðan húsrúm leyfir. Fundinum verður streymt á hi.is.

Svipmyndir frá liðnu ári

HÍ
Eftir heimsfaraldurinn hófst háskólastarfið
aftur með eðlilegum hætti á haustmisseri

HÍ
ÚTGANGUR
LIST—MÍLA
LISTASAFNS HÁSKÓLA ÍSLANDS
Nýtt háskólaráð HÍ 2022-2024

Forsetar fræðasviða

- Stefán Hrafn Jónsson, forseti Félagsvísindasviðs
- Ólöf Garðarsdóttir, forseti Hugvísindasviðs
- Unnur Þorsteinsdóttir, forseti Heilbrigðisvísindasviðs
- Kolbrún Þ. Pálsdóttir, forseti Menntavísindasviðs
- Sigurður Magnús Garðarsson, forseti Verkfræði- og náttúruvísindasviðs

Stofnun Fasteigna Háskóla Íslands ehf. – mikilvægur áfangi í stjórnun og umsýslu fasteigna

Vatnstjónið – viðgerðum er lokið

HÍ

Háskóli Íslands eignaðist Sögu skömmu fyrir áramót 2021/2022 – hyllir undir langþráðan flutning Menntavísindasviðs

HÍ
Opnun Eddu

Nýtt hús Heilbrigðisvísindasviðs í undirbúningi

HÍ í tölum

Árið 2022 í hnotskurn	2022	2021
Ársverk starfsfólks	1.886	1.838
Akademískt starfsfólk	561	561
Annað starfsfólk við kennslu og rannsóknir	817	779
Stjórnsýsla, stoðþjónusta, tæknistörf, ýmis tímavinna	509	498
Starfsánægja starfsfólks*	78%*	82%*
Fjöldi skráðra nemenda (20. febrúar)	15.089	15.258
Fjöldi alþjóðlegra nemenda	1.687	1.551
Ársverk nemenda (almanaksárið)	9.540	10.524
Námsánægja grunnnema	80%	83%

* Kannanir eru gerðar á tveggja ára fresti, síðast 2022 og 2020.

Árið 2022 í hnotskurn	2022	2021
Brautskráningar (fjöldi kandídata)	3.474	3.409
Brautskráðir doktorar	87	82
Alþjóðlegar birtingar (Scopus)	1.430	1.377
Birtingar í erlendu samstarfi	74,97%	74,36%
Einkaleyfi	4	5
Sprotafyrirtæki	20	19
Traust almennings til Háskóla Íslands	73%	77%

Ársreikningur og fjármál

Ársreikningur 2022

Lykilstærðir (í þús.kr.)

Rekstrarreikningur	2022	2021
Tekjur:		
Framlög ríkissjóðs	21.390.200	18.758.703
Aðrar tekjur	9.844.124	8.126.686
Tekjur samtals:	31.234.324	26.885.389
Gjöld:		
Gjöld samtals	31.217.442	26.531.317
Afkoma fyrir fjármagnsliði	**16.882**	**354.071**
Fjármunatekjur (fjármunagjöld)	118.287	-118.230
Áhrif af rekstri hlutdeildar- og dótturfélaga	148.203	898.936
Afkoma ársins	**283.372**	**1.134.777**

Efnahagsreikningur	2022	2021
Eignir samtals	25.462.012	21.991.080
Skuldir samtals	17.670.299	14.482.739
Eigið fé	7.791.713	7.508.341

Styrkir til Háskóla Íslands úr samkeppnissjóðum 2014-2022

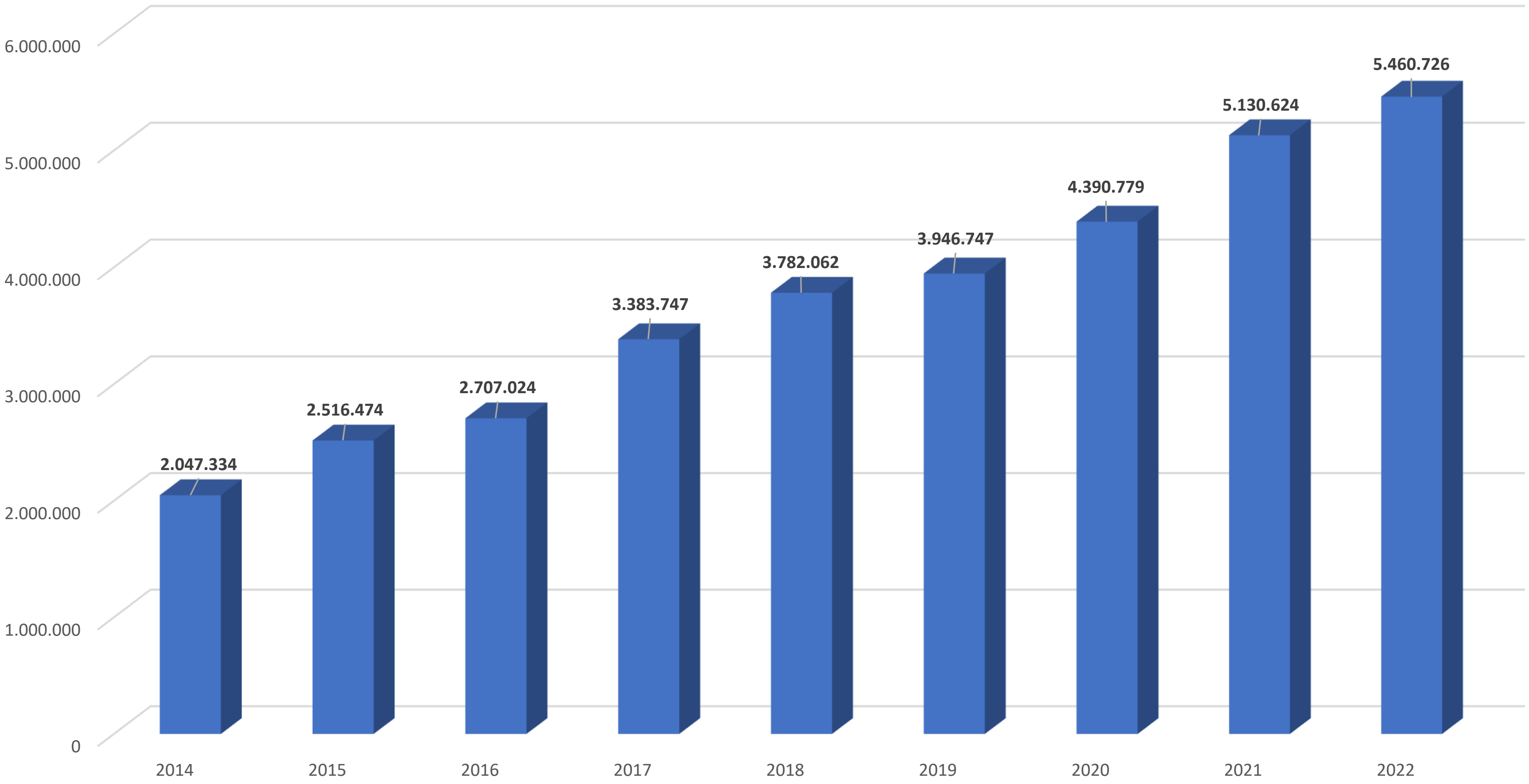

Styrkir frá Evrópu H2020, 2014-2020

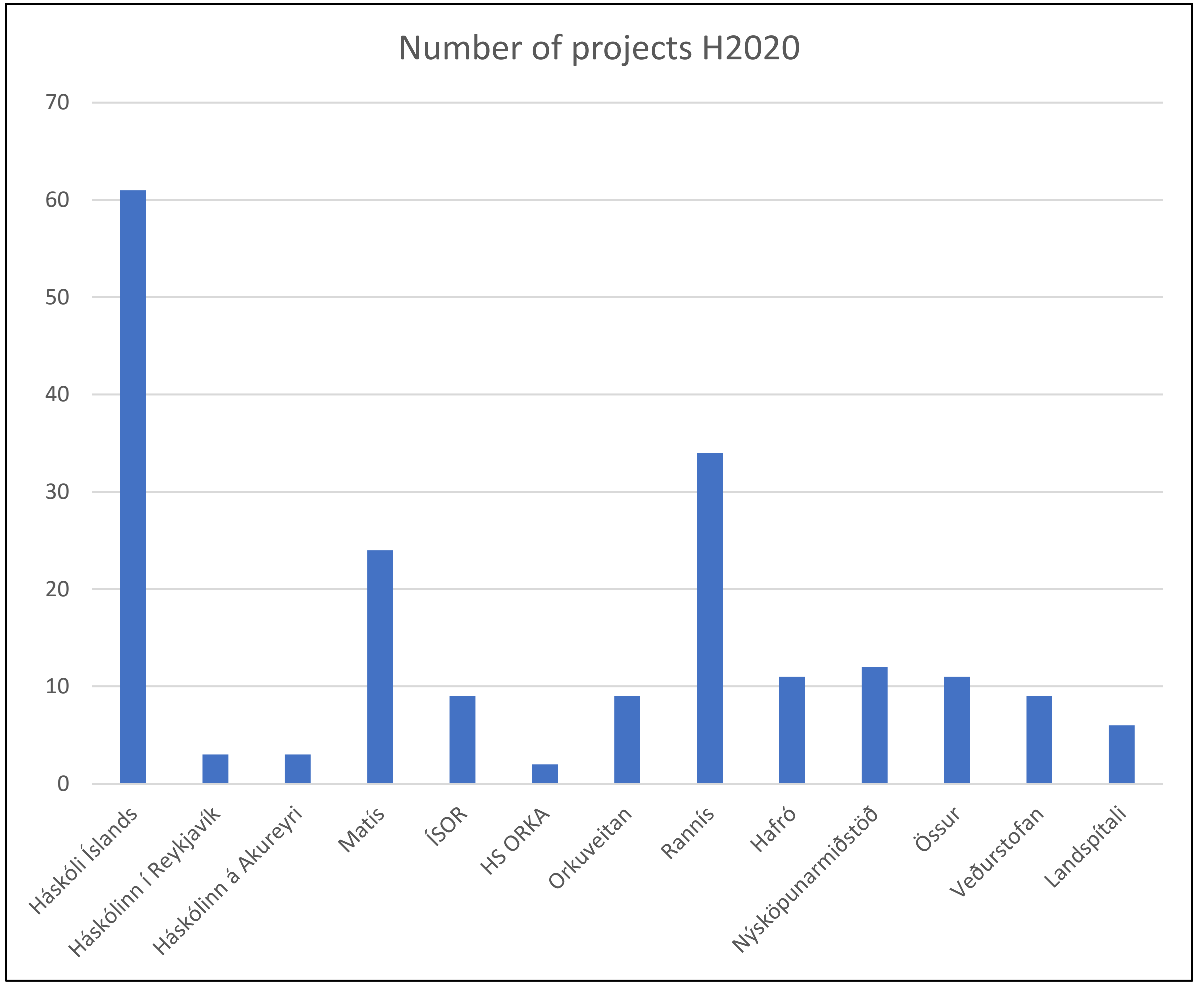

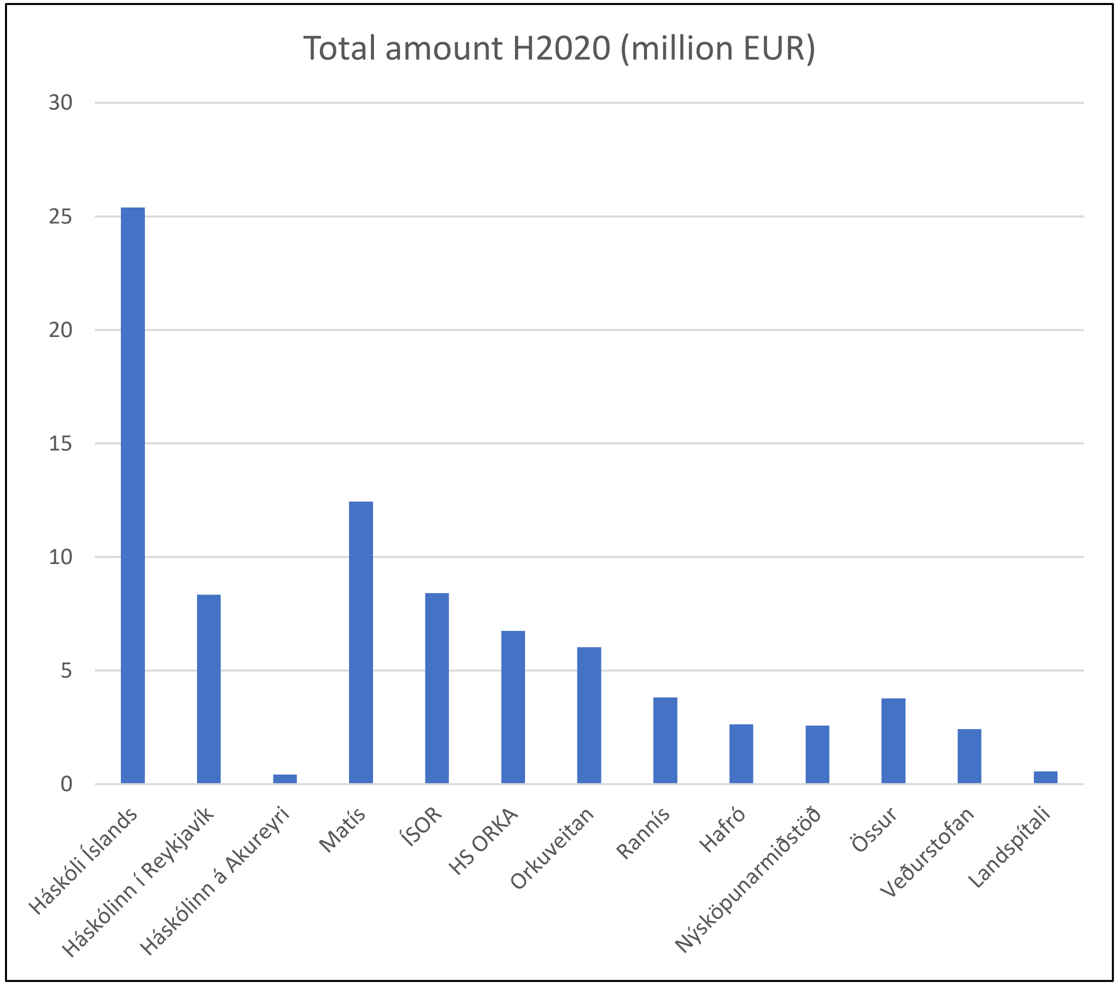

Evrópustyrkir (HE) frá 2021

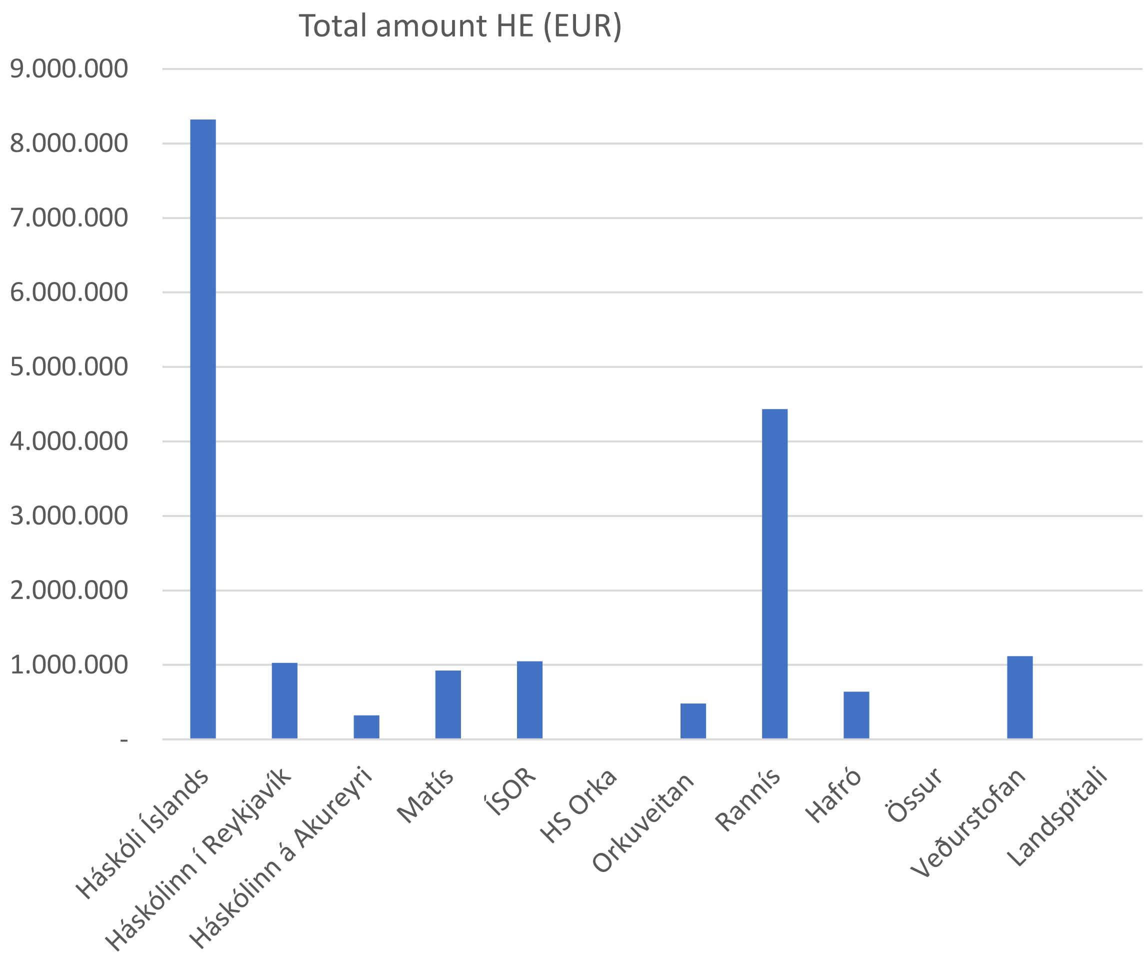

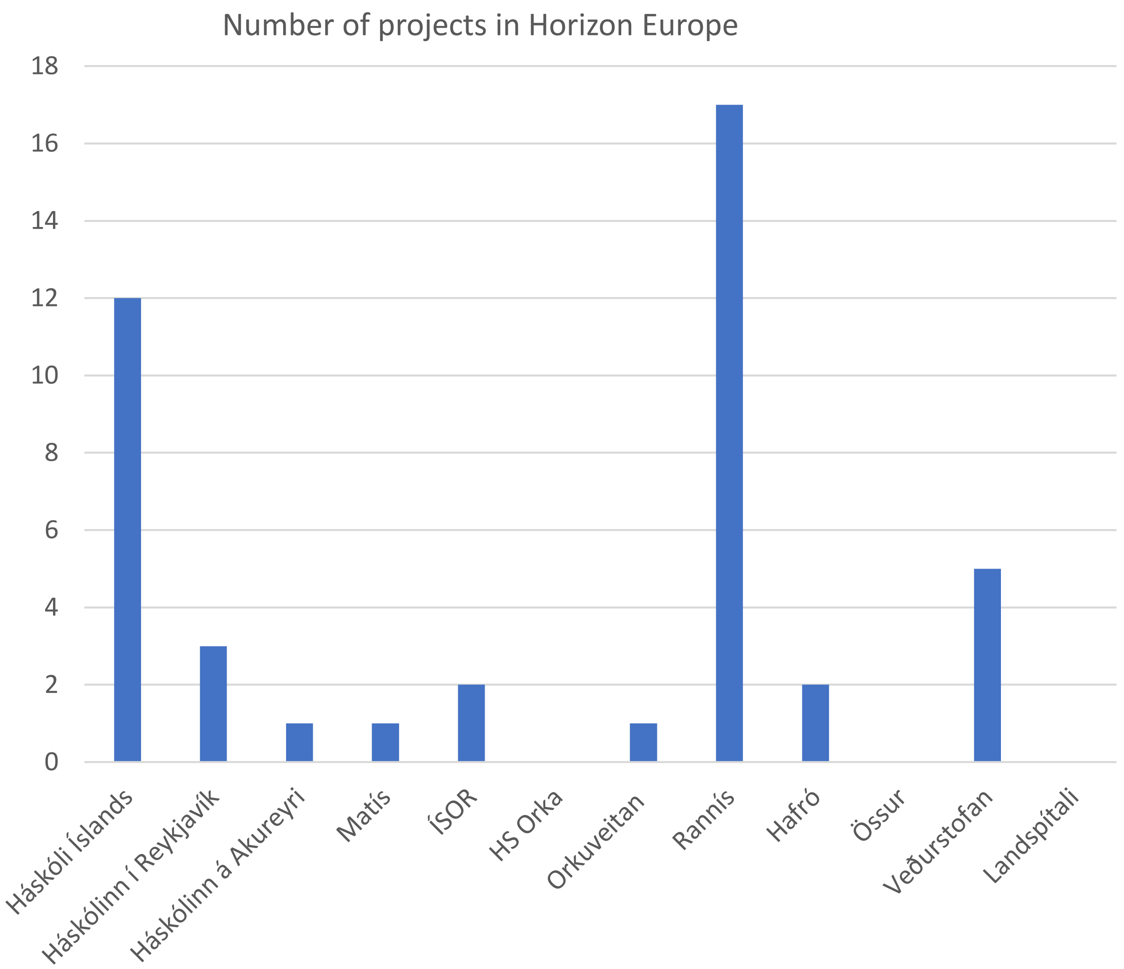

Samanburður á útgjöldum á hvern ársnema á Norðurlöndum 2008-2019 (í USD á verðlagi hvers árs)

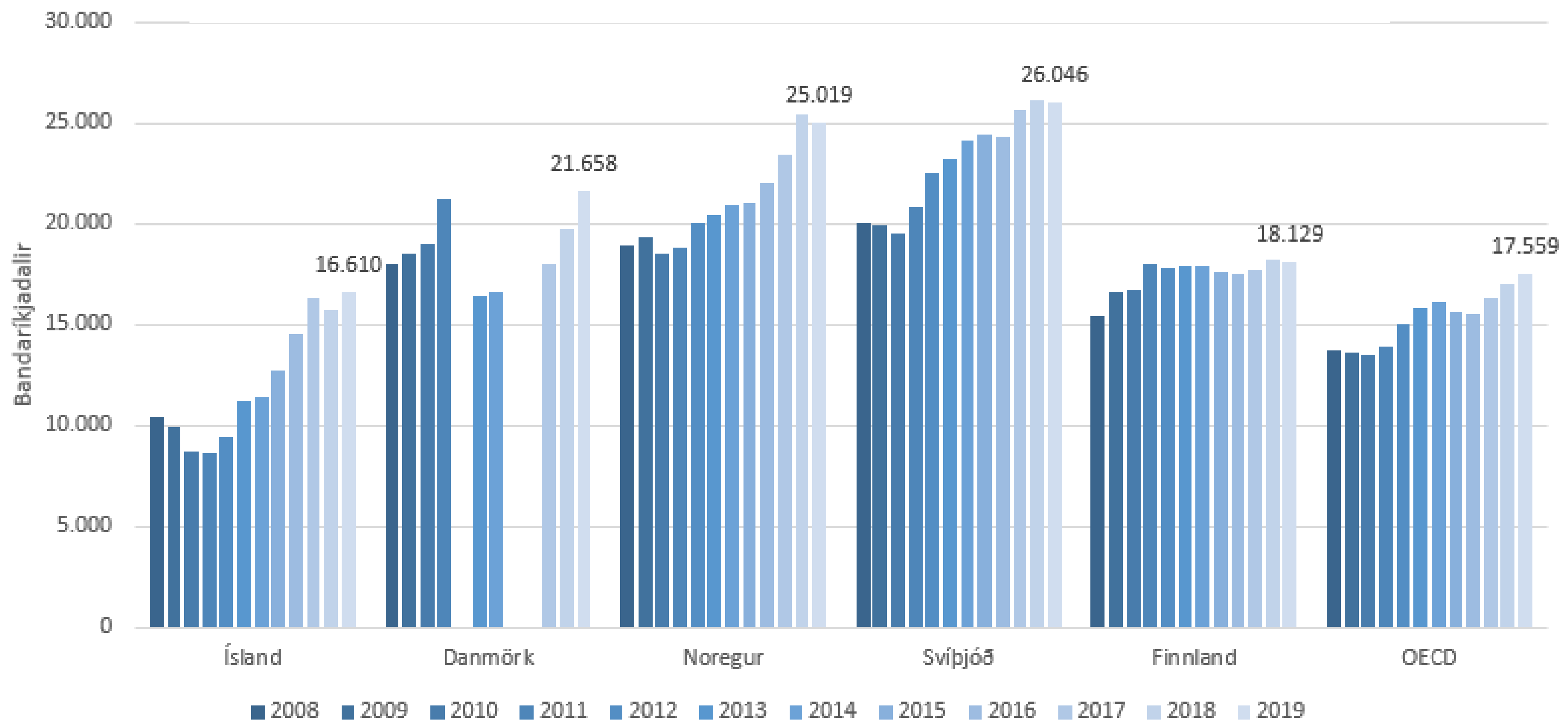

Stefna Háskóla Íslands 2021-2026

HÍ26

Samkeppnishæfni háskóla og samfélaga

- Framsæknar þjóðir fjárfesta í alþjóðlegum rannsóknaháskólum til að tryggja samkeppnishæfni sína
- Markviss þróun háskóla er forsenda þess að þeir standi sterkir í síharðnandi samkeppni háskóla á alþjóðavísu
- Síðastliðinn áratug hefur Háskóli Íslands lagt aukna áherslu á að setja sér og framfylgja markvissri stefnu fyrir alla starfsemina

Opinn og alþjóðlegur

ÞVERFAGLEGT STARF
Umgjörð starfsins styðji í hvívetna við þverfaglegt samstarf í kennslu, rannsóknum og öllu starfi skólans

ALÞJÓÐATENGSL
Sameiginlegum námsleiðum með erlendum háskólum verði fjölgað, tækifæri til skiptináms aukin og stutt við alþjóðlegt rannsóknasamstarf

NÝSKÖPUN OG FRAMFARIR
Umhverfi nýsköpunar nemenda og rannsakenda verði eflt í samstarfi við Vísindagarða, atvinnulíf og samfélag. Stuðlað verði að eflingu íslenskunnar í heimi breytinga

STARFSHÆFNI NEMENDA
Aðgengi að símenntun verði eflt og áhersla lögð á hæfni nemenda til að takast á við fjölbreytt störf og áskoranir í kvikum og tæknivæddum heimi

Sjálfbærni og fjölbreytileiki

ÞEKKING Í ÞÁGU SJÁLFBÆRS SAMFÉLAGS
Háskólinn verði leiðandi á sviði sjálfbærni í krafti kennslu, rannsókna og þekkingarsköpunar

SJÁLFBÆR STARFSEMI
Skólinn verði í forystu í sjálfbærri starfsemi og setji sér mælanleg markmið á sviði kolefnishlutleysis á stefnutímabilinu sem byggi á markmiðum Íslands í þeim málaflokki

FJÖLBREYTT HÁSKÓLASAMFÉLAG
Háskólinn verði enn betri vinnustaður sem tryggi jafnrétti og fjölbreyttan bakgrunn nemenda og starfsfólks. Stutt verði sérstaklega við nemendur af erlendum uppruna og áhersla lögð á fjölbreytileika nemendahópsins

SAMSTARF VIÐ SAMFÉLAGIÐ
Kortlagning á hagsmunaaðilum og áætlun og aukinn stuðningur við miðlun og samstarf, með áherslu á milliliðalaust samtal rannsakenda og samfélags til að bregðast við falsfréttum, auka traust á vísindum og undirbyggja opinbera stefnumótun

Afl á grunni gæða

NOTENDAMIÐUÐ ÞJÓNUSTA
Notendamiðuð þjónusta sem byggir á þörfum nemenda, starfsfólks og stjórnenda verði í forgrunni í starfsemi skólans með stafrænni umbreytingu

GÆÐI NÁMS Í FYRIRRÚMI
Kennsluhættir og námsframboð verði í sífelldri þróun og burðarstólpi í gæðastarfi skólans með námsánægju og gæði að leiðarljósi. Áhersla verði á þróun stafrænna kennsluhátta, fjarnáms og opinna netnámskeiða

VANDAÐ FRAMHALDSNÁM
Áhersla verði lögð á að styrkja umgjörð og fjármögnun doktorsnáms og að námsframboð á meistarastigi verði eflt

FRAMÚRSKARANDI VÍSINDI
Stuðningur við rannsakendur verði efldur með bættu aðgengi að styrkjum og rannsóknarinnviðum, sem og opnum og betri aðgangi að rannsóknagögnum og niðurstöðum

Góður vinnustaður

MANNAUÐUR OG STARFSGLEÐI
Stuðlað verði að hvetjandi starfsumhverfi með vellíðan nemenda og starfsfólks að leiðarljósi, sem laðar til sín metnaðarfullt fólk með fjölbreyttan bakgrunn. Stjórnun verði efld með stuðningi, styrkari umgjörð, fræðslu og þjálfun

INNVIÐIR RANNSÓKNA OG KENNSLU
Rannsóknainnviðir, aðstaða og húsnæði styðji við markmið um framþróun rannsókna og kennslu, svo og þverfræðilegt starf og gæði í starfsemi skólans

FARSÆLT HÁSKÓLASVÆÐI
Heildstæð sýn á skipulag háskólasvæðisins stuðli að jöfnu aðgengi og samheldnu þekkingarsamfélagi nemenda og starfsfólks af öllum fræðasviðum. Algild hönnun, vistvænar samgöngur og grænar tengingar verði í forgrunni

FJÁRMÁL OG REKSTUR
Fjármögnun, hagræði og skilvirkni í rekstri verði tryggð. Fjármögnun og launasetning endurspegli stefnu skólans

Tveir straumar breytinga

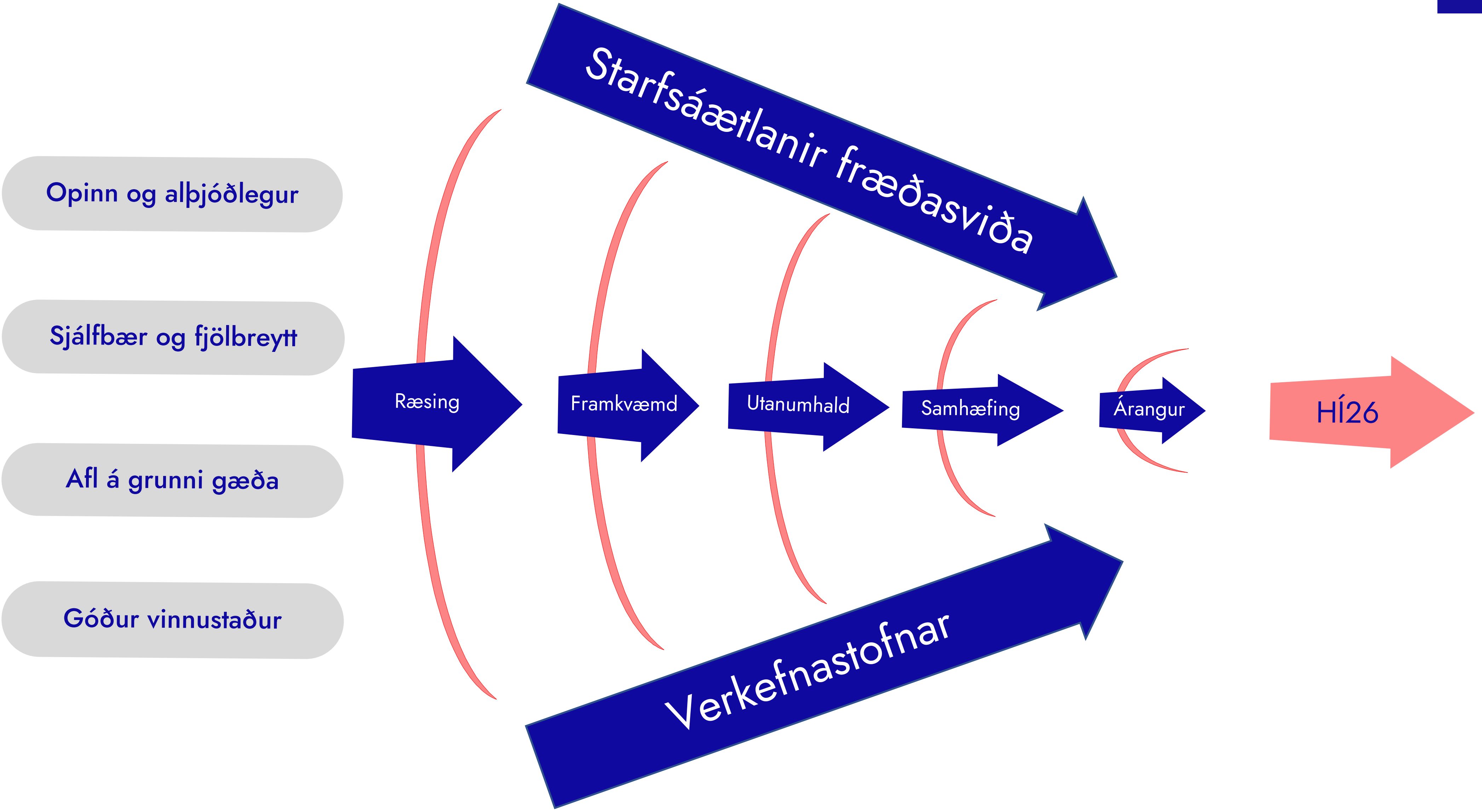

Verkefnastofnar

Alþjóðlegt samstarf um kennslu	Mannauður, vinnustaðamenning og þróun stjórnunar	Notendamiðuð þjónusta og stafræn umbylting stjórnsýslu	Samfélagsleg nýsköpun, framfarir og starfshæfni nemenda	Samstarf við samfélag og margvíslegar leiðir til miðlunar
Sjálfbærniáherslur í kennslu, rannsóknum og rekstri skólans	Styrkjasókn, nýliðun í vísindum, opin vísindi og siðferði vísinda	Umgjörð, fjármögnun og gæði meistara- og doktorsnáms	Uppbygging rannsókna- og kennsluinnviða og þróun háskóla-svæðisins í heild	Upplýsingatækni í kennslu, námsframboð og fjölbreytileiki nemendahópsins

Dæmi um yfirstandandi verkefni á vettvangi verkefnastofna

Alþjóðastofn	Fjölgun sameiginlegra námsgráða með erlendum háskólum
Mannauðsstofn	Móttökumiðstöðu fyrir nýtt starfsfólk opnuð
Notendamiðuð þjónusta	Þjónustumiðja á vef mótuð út frá þörfum stúdenta og starfsfólks
Nýsköpunarstofn	Fyrirtæki stofnað um eignarhlut HÍ í sprotafyrirtækjum
Samfélagsstofn	Nýr enskur vefur opnaður í ár sem er sniðinn að erlendum rannsakendum og nemendum
Sjálfbærnistofn	Árleg sjálfbærniskýrsla með fjölmörgum mælikvörðum sem fylgjast með kolefnisfótspori og fleiri mælikvörðum á sjálfbærni starfseminnar
Vísindastofn	Miðlæg verkefnaþjónusta stofnuð sem mætir öllum þörfum rannsakenda með erlenda styrki
Framhaldsnámsstofn	Úttekt á stöðu meistaranáms við skólann og tillögur um úrbætur í vinnslu
Innviðastofn	Áætlun um þróun kennsluaðstöðu á lokametrunum og verður svo innleidd
Kennslustofn	Áætlun um þróun fjarnáms í innleiðingu

Þróun mælikvarða

Mælikvarðar HÍ26	Staða fyrir HÍ í heild	Ár	Þróun síðustu ára
OPINN OG ALÞJÓÐLEGUR			
Ritrýndar birtingar í erlendu samstarfi	78% birtinga eru í erlendu samstarfi skv. SciVal	2022	Jákvæð
Nemendur sem taka hluta náms við erlenda háskóla	244 nemendur skólaárið 2021-2022 (80% miðað við fyrir Covid)	2022	-
Einkaleyfi, nytjaleyfi og sprotafyrirtæki	Á ári síðan 2017: Einkaleyfisumsóknir 0-3, nytjaleyfissamningar 0-3, ný sprotafyrirtæki 0-3	2022	Svipuð virkni milli ára
Mat útskrifaðra nemenda á undirbúningi þeirra fyrir starf	78% útskrifaðra (2022) á vinnumarkaði eru í starfi þar sem krafist var háskólamenntunar	2022	Stöðugt
SJÁLFBÆRNI OG FJÖLBREYTILEIKI			
Framlag kennslu og rannsókna til heimsmarkmiða skv. alþjóðlegum mælikvörðum	THE Impact Rankings: 301-400	2023	Jákvæð
Kynjahlutfall meðal nemenda eftir deildum	68% nemenda eru konur	2022	Stöðug
AFL Á GRUNNI GÆÐA			
Námsánægja á öllum námsstigum	Grunnnemar: 80%, meistaranemar: 84%, doktorsnemar: 67%, útskrifaðir (2019): 82%	2022	Breytileg e. námsstigum
Brautskráningarhlutfall	Grunnnemar: 57%, meistaranemar: 55%, doktorsnemar: 34%	2021	Breytileg e. námsstigum
Traust almennings til Háskóla Íslands	73% landsmanna bera traust HÍ (2.-3. sæti á eftir landhelgisgæslu og jafnhliða embætti forseta)	2022	Jákvæð
Einkunn Gæðaráðs íslenskra háskóla	TRAUST til að tryggja gæði námsgráða og námsumhverfis	2021	Jákvæð
Staða skólans á alþjóðlegum matslistum	THE World University Rankings: 501-600, Shanghai Ranking: 501-600	2023/2022	Neikvæð
GÓÐUR VINNUSTAÐUR			
Ánægja í starfi	78% starfsfólks er frekar eða mjög ánægt í starfi	2022	Jákvæð
Álag og streita í starfi	41% starfsfólks finnur fyrir streitu í starfi oftast eða alltaf (akademískir 44%, stjórnsýsla 28%)	2022	Stöðug
Kynbundinn munur á launum og eftir starfsheitum	Jafnlaunavottun: -0,8% leiðréttur kynbundinn launamunur	2022	Stöðug
Ánægja starfsfólks með stuðning við rannsóknir	54% hefur þörf fyrir meiri þjónustu (hlutfallið var 82% 2012 en 49% 2018)	2022	Neikvæð

Jákvæð þróun á flestum mælikvörðum frá fyrra ári. Þá voru þó nokkrir mælikvarðar í neikvæðri þróun en það eru teikn um að okkur virðist hafa tekist að snúa flestum til betri vegar

Alþjóðleg staða og samstarf

STAÐA HÍ Á FRÆÐASVIÐSLISTUM

Háskólum á heimsvísu raðað eftir árangri samkvæmt skilgreindum mælikvörðum í rannsóknum og kennslu

THE Subject Rankings 2023 (kynntur 2022)

176.-200.	• Lífvísindi
251.-300.	• Sálfræði
301.-400.	• Hugvísindi • Félagsvísindi • Raunvísindi • Verkfræði og tækni
401.-500.	• Menntavísindi
501.-600.	• Klínísk heilbrigðisvísindi • Viðskipti og hagfræði

ARWU Subject Rankings 2022

8.	• Fjarkönnun
51.-75.	• Rafmagns- og tövuverkfræði
101.-150.	• Hjúkrunarfræði • Jarðvísindi
151.-200.	• Líffræði
201.-300.	• Landfræði • Lýðheilsuvísindi • Stjórnmálafræði
301.-400.	• Líffræði mannsins • Vistfræði
401.-500.	• Klínísk læknisfræði • Sálfræði

Fjöldi fræðasviðslista sem HÍ er á

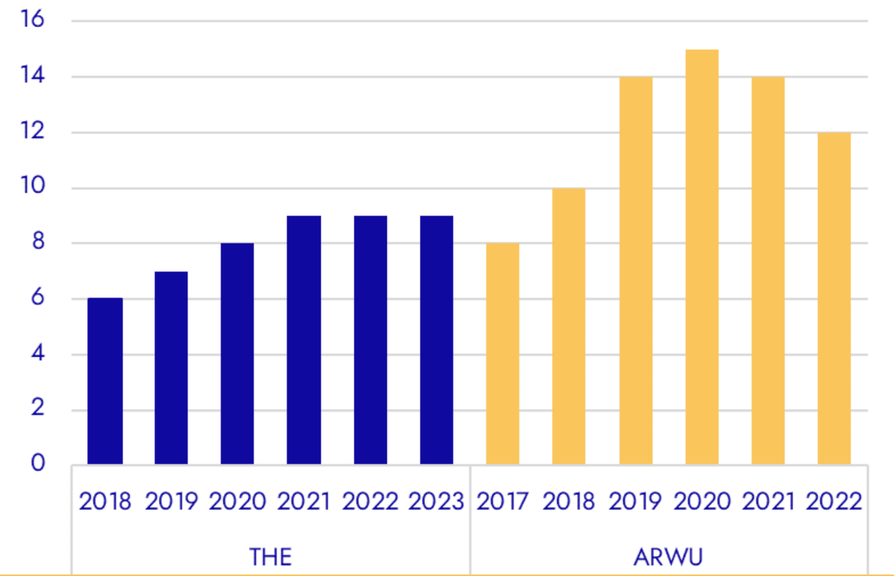

Hlutfallsleg fjölgun greina í Scopus (2014=100)

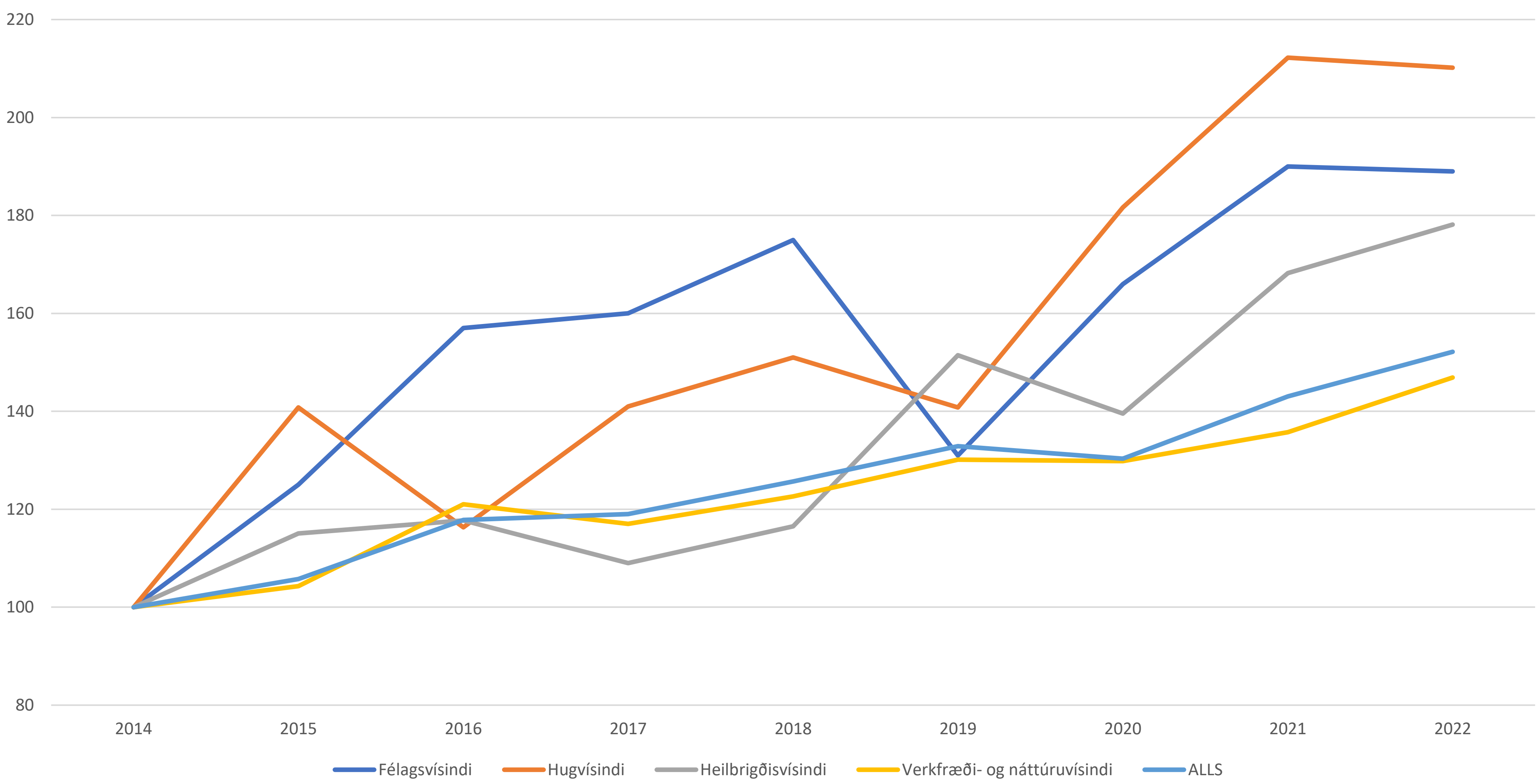

Normaður áhrifastuðull, vigtaður eftir fræðasviðum („field weighted")

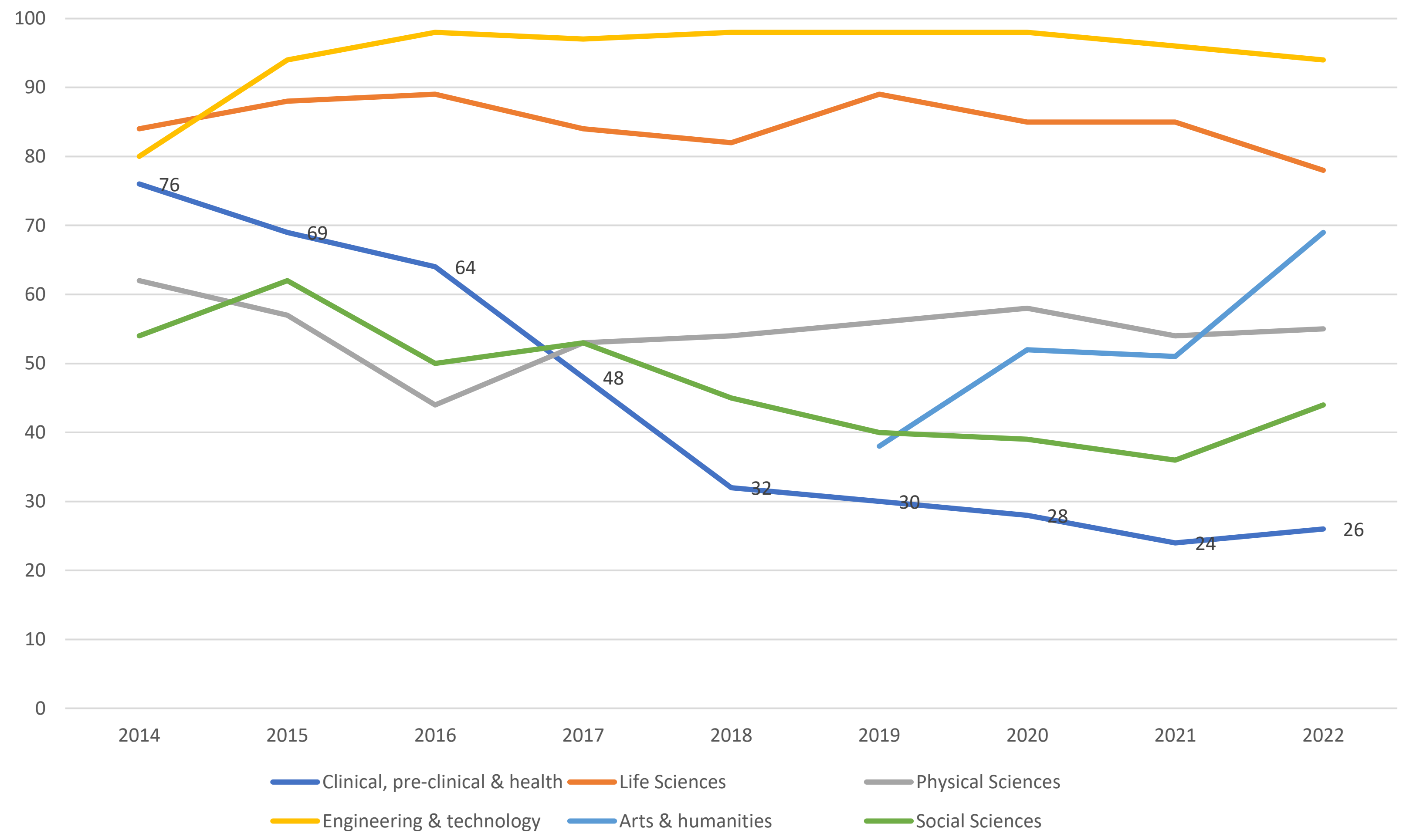

Háskóli Íslands leiðir samstarfsvettvang Norrænna háskóla - NUS

HÍ
Gunnar Stefánsson, prófessor, nýr aðstoðarrektor vísinda við University of the Arctic

Markmið Aurora

- Efla nám, kennslu og rannsóknir til þess að mæta stórum samfélagslegum áskorunum og leggja þar með af mörkum til heimsmarkmiðanna um sjálfbæra þróun
- Efla færni nemenda til að takast á við hnattrænar áskoranir samtímans sem samfélagslegir frumkvöðlar
- Brjóta niður hefðbundnar hömlur á milli fræðigreina og stofnana til að umbreyta háskólum okkar í opið þekkingar- og nýsköpunarnet

Aurora samstarfið

1. Háskóli Íslands
2. VU Amsterdam
3. University of East Anglia
4. Copenhagen Business School
5. University Duisburg-Essen
6. Palacký University Olomouc
7. University of Innsbruck
8. University of Rovira i Virgili
9. University of Naples Federico II
10. University Paris-Est Créteil

Viljayfirlýsing um að University of Minnesota verði fyrsti formlegi samstarfsskóli Aurora utan Evrópu

HÍ

Fyrsta styrktímabil að klárast, nýtt hefst í lok árs

- Styrkumsókn var skilað inn í janúar til ESB fyrir áframhaldandi fjármögnun 2023-2027
- Hámarksstyrkupphæð 14,4 milljónir evra (rúmir 2 milljarðar kr.)
- HÍ fær um 16,5% af styrknum verði hann veittur (um 360 milljónir kr. að hámarki)
- Fulltrúar ýmissa sviða í vinnuteymum; kennarar, stúdentar og stjórnsýslufólk

AURORA
2030

Nýsköpun

Aldrei verið blómlegra
nýsköpunarstarf í HÍ en núna

Sproti – eignarhaldsfélag um sprotafyrirtæki Háskóla Íslands

HÍ

Atmonia
Towards a sustainable future

Oxymap

oculis

akthelia
PHARMACEUTICALS

GREIN
RESEARCH

TARAMAR

LIPID
PHARMACEUTICALS

CAPRETTO

fiix

RISK
medical solutions

marsýn

Carbfix

NúnaTrix
educational games

ÍSLENSK NÝ ORKA ehf
ICELANDIC NEW ENERGY Ltd.

BioCule

iMonIT

HUGARHEILL

Artica

Heilsugreind

BioScience

Nýsköpunarhraðlar

- Gulleggið – nýsköpunarhraðall Icelandic Startups fyrir nemendur
- HÍ-AWE (Academy for Women Entrepreneurs) – nýsköpunarhraðall fyrir konur
- Snjallræði – samfélagshraðall fyrir frumkvöðlastarfsemi sem byggir á heimsmarkmiðum SÞ

Vísindagarðar Háskóla Íslands

- Vísindagarðar HÍ eru tengslatorg nýsköpunar á Íslandi
- HÍ og Vísindagarðar leggja aukna áherslu á samstarf/samtal við atvinnulíf, m.a. með stórefldri aðkomu að Atvinnudögum og starfsþjálfun nemenda
- Mýrin, nýsköpunarsetur Vísindagarða í Grósku, veitir frumkvöðlum og sprotafyrirtækjum á fyrstu stigum vinnuaðstöðu, fræðslu og þjálfun
- Viljayfirlýsing um nýja byggingu undirrituð
- Djúptæknikjarni í undirbúningi

HÍ